

Taxon *Lysimachia clethroides*

Název taxonu	<i>Lysimachia clethroides</i>
Vědecký název taxonu	<i>Lysimachia clethroides</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Bunge
Český název	vrbina sehnutá
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Lysimachia

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holarctická květenná říše a Čínsko-japonská oblast
Biogeografické regiony - po..	Japonsko, Korea, Čína (z Heilongjiangu do Yunnanu a Szechuanu)

Zařazení

Fytocenologický původ	horské louky a křoviny, mezi 800-2000 m
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Diza - divoce rostoucí trvalka záhonového charakteru
Zařazení podle původu, nár...	při použití v záhonech může být vůči méně vitálním záhonovým trvalkám silně konkurenční

Popisné a identifikační znaky

Habitus	vzpřímeně rostoucí trvalka s rozbíhanými oddenky, 0.6-1.0 m
Kořen	masité, bílé adventivní kořeny z plazivých oddenků
Výhony	zpravidla nevětvené, plstnatě oděné s terminálními květenstvími
Listy	střídavé i vstřícné, přisedlé, do 0.1 m dlouhé, lineárně obkopinaté, pýřité, ale nežláznaté
Květenství	kompaktní hrozny do 0.1 m dlouhé, po odkvětu se prodlužují
Květy	aktinomorfni, heterochlamydeické, srostloplátečné, hvězdovitě pětičetné, bílé (často s tenkými purpurovými proužky), haplostemonické
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	okrouhlé tobolky otvírané chlopněmi
Možnost záměny taxonu (+..	snadno zaměnitelná s příbuznými <i>Lysimachia clethroides</i> Duby nebo <i>Lysimachia fortunei</i> Maxim. (obě mokřadní, s olýsávajícími stonky, s listy široce kopinatými a temně žláznatě tečkovanými, poslední s menšími květy), pěstovány jsou také hybridy těchto druhů

Vytrvalost	spolehlivě vytrvalá
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Květen
Konec doby kvetení	Červenec

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	plné slunce jen při dostatku vody; květenství se lépe vyvíjejí za vysoké světelné intenzity
Faktor tepla	výsevy 16°C-20°C, po přehmkování 12°C-16°C na 6-8 týdnů, poté dle počasí; rychlení ve sklenících 16°C; odbourání inhibic 4°C nejméně po šest týdnů; mrazuvzdorná do -25°C (USDA)
Faktor vody	mezofyt
Faktor půdy	propustná, spíše kyselá s vyšším podílem organické složky
Faktor půdy - vápnostřežný	✓
Faktor půdy - poznámka	vododržná, slabě kyselá (pH 6.0-6.6), nezasolená (EC do 1.0 mS.cm)

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VPP - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, Z - Záhon a OV - Okraj vody
Použití - pro trvalky - pozná..	FR 2-3 so-hs, příležitostně GR 2-3 so-hs a WR 2-3 so-hs (vlhčí půdy, slunná až polostíná stanoviště), v intenzívně ošetřovaných výsadbách záhonového typu nutno bránit nadměrnému rozrůstání např. manžetami
Použití	řez květů - obchodovatelná na květinových burzách
Choroby a škůdci	početné ascomycety (Rhizoctonia, Cercospora, Ramularia, Gnomonia, Metasphaeria, Clypeoportella, Crocicreas, Sphaerella, Ombrophila), rzi (Puccinia), chytridiomycety (Synchytrium), ze škůdců roztoči (Aceria), mšice (Aulacorthum, Aphis), červci (Atrococcus), pilatky (Monostagia), molice (Trialeurodes, Siphoninus), nosatci (Tapinotus) a mandelinky (Galerucella, Lythraia, Psylliodes), píďalky, přástevníci a jiní motýli (Chloroclystis, Anticollis, Spilosoma, Simyra, Orthosia, Monochroa aj.)
Růstové i jiné druhově spec..	silná rozrůstavost oddenků, atraktivní struktura, výrazné podzimní

vybarvování
Doporučený spon pro výsad.. rychlení pod sklem 25 rostlin /m² (0.2 x 0.2 m) - chlazené rhizomy! -
venkovní kultury pro řez květenství 4-6 rostlin na m² (0.4 x 0.3 m);
ve výsadbách v krajinářské architektuře 5 - 7 ks /m²

Množení

Množení	Řízkování, Vrcholové řízky a Dělení trsů
Množení - poznámka	výsevy 16°C-20°C - v případě staršího osiva čtyřtýdenní stratifikace 4°C
Mezihrnky	čtyři týdny po vzejití do 8 cm multiplat
Konečné hrnky	multiplata 8-10 cm
Retardace	ne
Květní tvorba	dlohodenní rostliny, exaktní data dosud málo známa, vernalizace není nezbytná, chladné období je ale nutné k odbourání inhibic v pupenech po založení květů (min. šest týdnů, lépe 12 týdnů při 4°C)
Doba kultivace	14-18 týdnů k dopěstování výsadby schopných rostlin; rychlení pod sklem 12-14 týdnů; venkovní kultury pro řez květenství 3-4 roky
Odrůdy	několik málo uniformních odrůd s ranějším kvetením ('Cobra', 'Helen', 'Marylin'), 'Geisha s listy krémově značenými; krom toho i hybridy s příbuznými taxony ('Jumbo', 'Autumn Snow', 'Innumataranoo')

Ostatní

VBN statistiky 1990: 12 486 000 kvetoucích stonků - 48. pozice mezi řezanými květinami; 2000: 25 369 000 stonků, z toho 18 668 000 stonků *L. clethroides* & *L. barystachys* (61. pozice); 2010 už jen 4 560 000 stonků *Lysimachia* celkem - 107. pozice

Odkazy

- Pax F., Knuth R.(1905): Primulaceae. Das Pflanzenreich iv.237. W.Engelmann, Leipzig; Uher J. (2011): Vrbiny v zahradách. Zahrádkář 43(8):2-3,56.

Grafické přílohy

